

SETMANARI CASTELLARENÇ

ANY V :: NUM. 246
Castellar del Vallès - 12 novembre 1937Redacció, Administració i Impremta:
Puig de la Creu, 3Número solt: 20 cèntims
Subscripció: 60 » al mes.

Per què serà?

El poble i la ciutat solament hi ha d'haver-hi una cosa que els separi: la distància.

Des de sempre la gent de poble i junt amb ella les seves accions, han estat mirades per ulls aprofitadors, que mentre escudrinien la iniciativa d'altri per tal de treure'n un profit propi, empren o posen en joc tot seguit el desprestigi, imposen el personalisme i tenen interès en fer perdurar la graduació de segon o tercer ordre, sobre els que molt bé poden ésser el que vulgarment es sol anomenar el pare de la criatura.

Donar a cadascú el que li pertany, és una lògica dignificadora; manllevar el que no es pot assolir, és una raó generosa. Més presumir penyores estranyes, sempre serà ridiculitzant i fer ostentació d'un fur, no sols és denigradesa, sinó que més que res envileix l'individu i desvalorava l'objecte.

Si tota temptativa i iniciativa poblerina pogués ésser-li patentitzada o gravada la procedència ah!, aleshores res tindríem d'objectar, però avui això encara no és factible, avui encara hem de sentir el desengany de la il·lusió, avui encara hem de témer, perquè tota iniciativa li poden néixer ales i com un vulgar eccllet pot ésser caçada a ple vol.

El punt bàsic de tota obra, el gèrm n iniciador de la més important a la més insignificant creació, la molècula de vida de tot moriment, no té preferències, tan pot néixer o formar-se en un petit nucli poblerí, com en una de les més amples aringudes de la més moderna urb.

Ara bé, si es vol obrar amb sinceritat, si la sinceritat ha d'ésser el primer vestigi de la dignificació, caldrà voler reconèixer que els habitants dels pobles també són ciutadans de grans iniciatives, que dintre seu hi nia el gran temperament i que les grans obres les més de les vegades estan formades per booinets pertanyents als pobles i altres vegades manllevals a uns elements que l'únic defecte que troben és que els considerin ciutadans de segon o tercer grau.

EL MEDITERRANI

A J. Gibernau, amb tot l'afecte

Un dels grans elements que formen el nostre planeta, és indiscutiblement, l'aigua, aquest cos que químicament, és format per hidrogen i oxigen i que en estat de puresa, és un líquid sense color, inodor i insípid, però com és natural, no sempre corre pur per les capes dels terrenys, sinó que mesolat amb substàncies que agafa del terreny on passa. Aquest gran element de la naturalesa, sol ésser, en efecte, molt conegut per la generalitat dels homes, naturalment que jo no vull profunditzar en aquest escrit, l'oceanografia, sinó explicar la geografia física del Mediterrani.

Molts ja deuen saber de què l'aigua ocupa les tres quartes parts de la Terra i que en ella hi han grans mars que els anomenen oceans i altres de més petits, per mars, que són secundaris als oceans i

se'n diuen mediterranis. Els grans oceans són cinc: l'Oceà Glacial Àrtic, el Glacial Antàrtic, l'Atlàntic, el Pacífic i l'Indic; doncs el Mediterrani, en comparació d'ells és més petit, però no deixa d'ésser un dels més grans de la seva mena.

Doncs bé; el mar Mediterrani es troba situat al S. d'Europa, al N. d'Àfrica, o l'O. d'Àsia i a l'E. de l'Atlàntic, amb relació del meridià de Greenwich, és 7° de longitud O. que comença a l'estret de Gibraltar i els 38° o 39° de longitud E., que acaba en la depressió o vessant de la serralada dels monts Líban, a Síria, els 30° latitud més meridional, en el golf de Syrte a Tripolitània (costa N. d'Àfrica) fins els 48° latitud septentrional en el desaiguament del riu Don, on el mar Asóf.⁽¹⁾ En tot això el Mediterrani, estudiat orogràficament, és format per una depressió del terreny dels continents Eurasiàtic i

Àfrica, a la que separa Europa d'Àfrica i per tant, és el mar més meridional d'Europa i a la volta n'és mare d'altres mars que d'ell formen, que són: els mars Interior, Tirreno, Jònic, Adriàtic, Candia, Egeu o de l'Arxipèlag, Màrmara, Negre i Asóf.

El mar Interior, el formen les costes meridionals d'Espanya i de les costes N. del Marroc. El Tirreno, és format per l'extensa zona d'aigua entre les costes occidentals de la península Itàlica i les orientals de les illes de Còrsega i Sardenya i septentrional de la illa de Sicília. L'Adriàtic, és format pel gran vessant de la serralada dels Apenins, el N. pel vessant dels Alps i l'E. per les costes de Iugoslàvia, en la que forma un gran golf. El Jònic, format pels vessants occidentals dels monts Balcans i de les costes sud-orientals de la península Itàlica i de la illa Sicília, en la que s'uneix al N. pel canal d'Otrant al mar Adriàtic. El Candia, format per la gran part d'una zona d'aigua de l'arxipèlag grec, des de la illa de Creta per la part septentrional de les seves costes i les orientals de la península de Morea, al N. amb les illes de l'Arxipèlag i l'E. la costa occidental de la península d'Anatòlia i illes del Dodecaneso. L'Egeu o de l'Arxipèlag, format per les innumerables illes de l'O. de Turquia, al S. confina amb el mar de Candia i l'O. amb les costes gregues i de la illa de Negroponto i el N. per les costes gregues. El Màrmara, és un petitíssim mar que serveix d'enllaç entre el Mediterrani i el mar Negre, en la que es comuniquen pels estrets dels Dardanels al S. O. i Bòsfor al N. E.; format per les costes turques de l'E. d'Europa, o més ben dit la Turquia europea i l'oriental asiàtica. El Negre, és format per la gran depressió de les serralada dels Monts Càrpats, Balcans, Caucas i Tauros, aquest en la península d'Anatòlia; en aquest mar li porten les seves aigües els grans rius europeus, com el Danubi, Dnieper i el Don. L'Asóf, és format pel desaiguament del riu Don i s'uneix amb el mar Negre per l'estret de Kertch i formen tots dos la península de Crimea.

Després ve l'orografia, que pel seu gran i variat sistema formen principalment les grans penínsules i illes en totes les configuracions de les costes de la Mediterrània. El sistema Septentrional o

Pirenaic, l'Ibèric, el Central o Carpetana, l'Oretana o serralada de Toledo, la Bètica o Marianaic — conegut amb el nom de serra Morena — que són els que formen la península Ibèrica i que la seva costa oriental i sud-oriental o llevant donen al nostre mar. Els Apenins, que són una continuació dels Alps en direcció S. i formen la península Itàlica. Els Balcans o prolongació dels Cárpat, en la que forma la península Balcànica i a dintre d'aquesta, més al S., la de Morea. La península d'Anatòlia prové dels monts Tauros, en la que forma el planell d'Anatòlia i és també la que dona el nom a la península i dintre del mar Negre, que com ja he dit, hi ha la de Crimea. Per altra part n'hi han d'altres de més petites, que són: la de Gallipoli, en la part occidental de l'estret dels Dardanel·ls (Turquia), la d'Istria (Itàlia) i en el mar Adriàtic, la de Calàbria, prolongació de la Itàlica i que junt amb la illa de Sicília, formen l'estret de Messina; i finalment la configuració de les costes d'Àfrica N. són formades pel gran vessant de la serralada dels monts Atlas.

La superfície del nostre mar, és aproximadament de 2.976.000 quilòmetres i 3.081.850 quilòmetres si es comptessin la superfície de les illes, la seva llargada es compta d'un 4.000 quilòmetres i la seva profunditat màxima en ell registrades, han estat de 3.347 metres entre la illa de Candia i Egipte, amb la de 4.404 metres a un xic més al S. O. del cab de Matapan (Grècia).

La salinitat del Mediterrani, és bastant gran, o sigui 38 mil·límetres per litre, mentre que el mar Negre, que rep les aigües de grans rius, la densitat de salinitat és sols de 16 mil·límetres i el del mar Asof és menys salat que el Negre.

Es pot dividir el Mediterrani en dues zones o conques, l'occidental i oriental: l'occidental o llatina, és la que comprèn les costes d'Espanya, França, Itàlia occidental, la illa Sicília, Marroc i Argèlia, la seva fondària és més inferior a la conca oriental, aquesta zona té en la part O. l'estret de Gibraltar, en la que comunica aquest mar amb l'Atlàntic. La conca oriental o grega, és sens dubte la més gran i de més fondària, en la que la formen els mars Adriàtic, Jònic, Candia i Egeu.

Té moltes illes; les més importants són: l'arxipèlag Balear, les illes de Còrsega i Sardenya, Sicília, l'Elba i l'arxipèlag Lípari en el mar Tirreno, Pantelleria i Malta al S. de Sicília, la Deherbah en el golf de Tunis, Xipre entre Turquia i Síria; entre Grècia i Turquia, està sembrat de moltes illes, de Candia o Creta els arxipèlags Cíclades. Esporades, les illes de Negroponto o Eubea, Mitilene,

Tasos, Lemnos, Imbros, Tenedos i moltes altres de menys importància.

Els caps més importants són: el de Gata, Palos, Nao i Creus a Espanya, el de Tres Forques al Marroc, Punta de Cala i Mola a Balears, Spartivento a la illa Sardenya, Bujarun, Blanc i Bou a Argèlia i Tunis, Bassora a Sicília, Spartivento a Itàlia, Matapan, Krio, Sidaro a Grècia, Indje, Baba, Chelidonia, Anamur a Turquia, Gala a la illa Xipre.

Estrets: el de Gibraltar, que uneix l'Atlàntic i Mediterrani, entre Espanya i Àfrica, Bonifaci entre les illes Còrsega i Sardenya, Messina entre Itàlia i la illa Sicília, el canal d'Otrant, entre Itàlia i Albània, els Dardanel·ls i el Bòsfor a Turquia i separa Europa d'Àsia, Kertoh a Rússia entre els mars Negre i Asof.

Les badies també són molt nombroses, però les principals són la de València a Espanya, Lleó a França, Gènova, Nàpols a Itàlia, com també Tarento i Venècia, aquestes a l'Adriàtic, Lepant, Atenes, Salònica a Grècia, Odessa, Perekap a Rússia, Alejandreta entre Turquia i Síria.

Els rius que donen les seves aigües al Mediterrani són molts pocs i a més els seus deversalls són pobres, excepte d'alguns: el Júcar i Ebre a Espanya, el Ródano a França, Po a Itàlia, Danubi, Dniéper, Don, Kuban, Moldavia, Kisil Irnak, en el mar Negre i Asof, el Chefil a Argèlia, el Nil a Egipte, en què es pot assegurar sense por, que és el més gran, llarg i ric en aigües.

Bé; doncs l'escrit, és la part geogràfica, però també tenim de parlar de la part històrica.

El Mediterrani des de l'antiguitat, ha estat bressol de la civilització, perquè en ella floriren les grans civilitzacions del món antic, com els assiris, fenicis, egipcis, grecs, romans, cartaginesos i àrabs principalment, que amb les seves grandioses galeres i tineus, després les grans fragates i els lleugers velers i finalment els grans vaixells de vapor, en la que semblen grandiosos palaus de fantasia, en què el travessen i travessaren a milers cada any. Pel Mediterrani ens vingueren els grecs, en la que fundaren colònies en la nostra terra i en terres de la Ibèria, com a Roses i Empúries, com també a la costa Laietana i de Tarragona; ells foren els nostres primers mestres, poble extraordinàriament culte que deixaren un profund senyal en el nostre caràcter; també per mar vingueren els fenicis, els cartaginesos, després els romans, en la que tots eren pobles mariners de la Mediterrània, com també per mar vingueren els àrabs, gent molt instruïda en què portaren a Espanya i a Catalunya la riquesa més gran del món: la cultura, la que arribaren a

convertir-nos baix les seves lliçons; molt rics, principalment en les arts i oficis i en agricultura per damunt de tot (només us tingué de fixar en les obres de regadiu i en canals, com els de Múrcia, València i Catalunya).

Després a l'alta Edat mitjana, Catalunya, poble mariner del nostre mar, que amb els seus vaixells guanyà el títol de Mestressa i Senyora de la Mediterrània i que per molts anys les seves naus el recorregueren de part a part. També foren centres navals d'importància Venècia i Gènova. Descobert el camí de les Índies pel navegant portuguès Vasco de Gama i les Amèriques per Colom, deixà per molt temps d'ésser el centre del tràfic naval, però en la inauguració del Canal de Suez, que separa l'Àfrica d'Àsia i que les aigües del mar Roig s'uneixen amb les del Mediterrani, aquest canal, obra grandiosa, feta per l'immortal enginyer francès F. de Lesseps, tornà al nostre mar part de la seva antiga activitat naval.

Doncs és aquest, llegidors, resumit tan sols en un apunt, el que és el nostre mar... d'aquell mar... en què la senyera barrada de la nostra terra onejava al lloc més alt de les nostres naus.

V. M. ALSINA

Si algun llegidor és entès en geografia o en càlculs de la mateixa, espero d'ell el seu amable perdó, perquè no tenint cap compàs ni eines per aquests quefers, he tingut de fer la medicció de la situació del Mediterrani, en la que podria ésser que no fos exacte.

Escola Nacional Graduada

Conforme el disposat en l'ordre ministerial de l'onze del passat mes, s'obre un curs en aquesta Escola, per a tots aquells adults d'ambdós sexes majors de 14 anys, que no posseïnt coneixements d'instrucció primària o que els que posseïxin siguin deficientes i vulguin perfeccionar-los, poden inscriure's en la matrícula que ha quedat oberta en l'esmentada Escola, quina inscripció pot efectuar-se durant tots els dies hàbils des de dos quarts de nou a dos quarts de dotze del matí i des de les dues a dos quarts de cinc de la tarda.

L'admissió quedarà closa el dia 25 del corrent mes. El curs donarà començ el dia primer del proper mes de desembre.

LA DIRECCIO

Castellar del Vallès, 11 novembre 1937.

CASTELLARENCS!!!
SUBSCRIVIU-VOS A «LA FARGA»

LES LLETRES

CREPUSCLE

El to d'aram del cel
posa un llençol tigrat a la natura;
l'encís d'a just lleu vel
adorm la vall, el poble i la pastura.

Una flameta pia clou els ulls
a un infant que plora...
La nit fon dintre seu tots els esculls
i el món es reconcentra a nostra vora.

La pau i el dolç repòs al llit somnien
si la raó i la força encara s'odien.

VIURE

L'ombra d'un viure sens quimera
ve rera nostre dia i nit
i sense dir-nos llur carrera
s'arrapa fort a dins el pit.

¿Per què serà que tota cosa
té set d'amor sense turment?
És el vestit que el cor es posa
quan va de festa el sentiment.

AMAT GOSALBES

UN GRAN DEURE A COMPLIR

En totes les èpoques de la vida, els homes tenim deures a complir i aquests deures adquireixen un relleu màxim quan les circumstàncies ens aboquen a lluites greus en les quals es ventilen el nostre present i el nostre futur.

En la guerra infame que, contra dret i contra tot sentit d'humanitat ens fa el feixisme mundial, els deures s'acumulen i es continuen sense interrupció. Els homes de govern, mantenint-se en els seus llocs de direcció, desafiant les intrigues de les potències entestades en fer prestidigitació amb les coses més clares; els soldats, oferint cada dia, cada instant, llur vida preciosa per tal d'assegurar uns drets legítims que es pretén arrabassar-nos i evitar la vergonya d'una submissió humiliant; els organismes polítics i sindicals, vetllant per a que no sigui possible cap defallença ni cap traïció i el poble tot, procurant que res no manqui als que en nom seu enarboren el penó de la

dignitat humana en els camps de lluita.

Damunt la reraguarda pesen, avui, deures sagrats i múltiples que no podem eludir sota cap raó ni excusa.

La guerra no limita el seu camp d'acció a les línies de foc sinó que va de dret a tot allò que guarden darrera seu els parapets fortificats; va a conquerir les llars, les voluntats, les riqueses, tots els bens materials i morals dels ciutadans que es troben vivint al costat oposat i és per això que els que encara ens trobem en la zona pacífica hem de posar tot el nostre esforç en ajudar a aquells que amb les armes ens defensen de la tirania amenaçadora dels dèspotes i alliberen els germans del jou de l'absolutisme imperant en les terres sotmeses sota el pes del terror i anegades de sang.

Un dels deures que el moment imposa complir, és el de demostrar reconeixença a qui desinteressadament, d'una forma generosa i magnífica, ha posat a

disposició nostra tot allò que ens cal per a sortir victoriosos d'aquesta empresa magna que pot capgirar tot un ordre social establert i elevar a la categoria d'homes lliures als que viuen aclofats sota l'imperi del modern feudalisme gestat en els consells de banca i plasmat en els grans monopolis i empreses que es nodreixen de l'explotació desvergonyida de l'obrer considerat per ells com un ésser inferior.

La U. R. S. S. nomenada molt justament «la pàtria del socialisme» ha fet, està fent, i es troba disposada a fer tot allò que calgui per a que poguem imposar el nostre dret i la nostra raó. Just és, doncs, que sapiguem demostrar-li que estimem el seu ajut i, donar-li les gràcies, és el menys que podem fer.

Aquesta setmana, en les escoles s'ha treballat en aquest sentit i mestres i alumnes procuren que el nom del nostre poble pugui figurar dignament entre els de la resta de Catalunya, que es manifestaran amics del gran poble soviètic, del gran poble germà que no ens abandona.

Cal, però, que el radi d'acció s'extengui a les esferes de la gent gran i que entri als sindicats, als partits polítics, a les llars obreres i que el nom de Castellar, figuri entre els primers en dir als formidables lluitadors del 1917 que estimem en tota la seva grandesa llur solidaritat amb la nostra lluita i que farem per la nostra part que llur ajut no sigui estèril.

El nostre deure d'avui és aquest: Demostrar que és el poble el que agraeix la generositat d'un poble sincerament amic i és per això que quan us demanin la signatura, quan us diguin que adquiriu segells per a poder pagar tot el material que es necessita per a fer una obra com cal, sapiguen complir. No és molt el sacrifici i la recompensa supera el qualificatiu de gran.

Si recordeu que fins els irracionals són agraïts, complireu, n'estem segurs.

M.

PARAULES

Les belles arts, sobretot la de les lletres, han d'ésser útils i lluminoses, i han de guiar a l'home pel camí de la moral.

Les arts que no condueixen pel camí de la virtut fan com els licors, que ens regalen el paladar però ens cremen les entranyes.

Qui escolta darrera cortina ço que vol saber per tafaneria, oirà més d'un cop retrets els seus defectes.

NOTICIARI

CONCENTRACIO LLEVA 1939

Decretada la incorporació a files dels minyons pertanyents a la lleva del 1939, avui aquesta tarda s'han realitzat les operacions de talla i filiació dels minyons allistats en aquest Municipi, així com el proper dilluns a les 3 de la tarda, deuen haver d'efectuar llur concentració a la Caixa de Recluta n.º 26, a Barcelona.

NOU DIRECTOR DE LES ESCOLES NACIONALS

Ha estat nomenat per l'autoritat corresponent, Director interí de l'Escola Graduada el mestre nacional refugiat del Nord, Don Angel Vera Zamora.

Tenim notícies de què la seva labor al front de la mateixa reportarà beneficis indubtables per a l'obra de la cultura a Castellar del Vallès; beneficis que ja s'han començat a fruir i per tant no és aventurar-se precedir, tenint a més en compte l'entusiasme amb que realitza el seu comès el professorat de la mateixa, siguin fructífers els resultats que es consignen.

Li fem patent la nostra enhorabona i li desitgem el màxim d'encert en el seu comès.

TARJA DE RACIONAMENT PEL TABAC

Convenientment assessorats podem dir que demà dissabte, a la Secretaria del Consell Municipal i durant les hores d'oficina (9 a 12) serà entregada la tarja de racionament del tabac, mitjançant la presentació de la tarja de racionament de queviures, per consegüent des d'aquesta data per l'adquisició de tabac serà necessari entregar a l'estanquer l'esmentada tarja d'on n'arrencarà el tiquet corresponent i servirà la quantitat de tabac que hagi estat prèviament assenyalada per individu.

Trobem molt encertada aquesta mesura que farà desaparèixer els abusos que alguns individus poc escrupulosos exercien.

ELS BOLETS

Contràriament al que en un principi tothom pensava, enguany la collita de bolets ha estat extraordinària, tota vegada que les pluges i la bonança del temps hi han contribuït de debò; actualment, doncs, ens trobem en el seu grau màxim per la gran quantitat que diàriament se'n cullen.

LES TAULES DE VENDA DE PA

Ens enterem del pregó que va fer-se el passat dimecres als carrers Passeig, Dr. Robert, Dr. Rovira, Dr. Vergés i

Barriada de Can Serradó, per mitjà del qual i amb el fi de què tots els veïns d'aquests carrers vagin a proveir-se del pa a l'expensura que els correspongui, foren invitats a lliurar la tarja de racionament a la Conselleria de Proveïments, la qual cullà d'anotar-hi el número 5 que és el que correspon a la taula expensadora del pa pertanyent als susdits carrers.

Com que totes les taules d'ací endavant tindran un número, el qual deurà constar a la llibreta de racionament, a continuació s'aniran cridant els veïns per carrers, amb el fi de què acudeixin a Proveïments per complimentar tal requisit.

Ho fem públic per a coneixement de tots els interessats i al mateix temps per tal d'esvair alguns dubtes que sobre el particular alguns s'havien forjat.

CONFERENCIA RADIADA

El proper dilluns, dia 15, a un quart de nou del vespre, el nostre amic i col·laborador J. Vives i Borrell, per mitjà del micròfon de les Emissores Catalanes i dintre el cicle destinat a l'Agrupació d'Escriptors Catalans, donarà una conferència sobre el tema «Els catalans enamorats de la seva vida».

Es d'esperar que la seva dissertació serà ben rebuda dels radioients.

TORN DEL RAM D'ALIMENTACIO

Prosseguint el torn establert pel ram d'alimentació, el pròxim diumenge, hi pertany restar obert de 8 a 1 del matí, el següent establiment:

Marian Oliveras - Carrer General Boadella

FARMACIA de torn per a diumenge,
Torras 1

PLANS DE CASAMENT

Al tauler d'edictes pertanyent al Jutjat Popular, hi trobem fixats els següents plans de casament:

Joan Batlle Sabaté amb Antònia Vicens Saltiveri, veïns de la present, i Josep Fuentes Bernà, veí de Súria, amb Angels Rubió Gil, veïna d'ací.

MOVIMENT DE POBLACIO

Durant el passat mes d'octubre, s'ha registrat el següent moviment de població:

Naixements: Floreal Carenas Paigdomènech, Montserrat Caelles Valldeoriola, Miquel Romeu Prat, Josep Vera Otaola, Joan Garcia Silva, Recel Sabaté Prat i Maria Navarro Escardívol; total, 7.

Matrimonis: Joan Roca Serra amb Rosa Serra Jubany; total, 1.

Defuncions: Marc Prat Homet, Maria Corominas Sampere, Enric Miravittles Ferrerons, Valentí Vila Olivé i Ignasi Ginestós Bonet; total, 5.

SORTEIG ESCOLAR

Pel Director de l'Escola Graduada, ens ha estat tramesa la liquidació dels fons recaptats pel sorteig de la fragata en miniatura, construïda pels alumnes de la susdita escola i que com ja férem avinent en números anteriors, ha estat totalment invertit en l'adquisició de material per a la mateixa.

La liquidació és la següent:

Números expendits	4.000
« sobrants	2.353
« venuts	1.647
Ingressat metàl·lic	411'75
Inversió:	
Eines fuster per a treball manuals	134'05
Llibres varis	249'70
Despeses impresos	28'—
Total invertit	411'75
Diferència	0'00

Ja
ets
subscriber
de
LA FARGA
?